

Szerző: *Lázár István*
 Cím: *A bacillus, melyet az orvosi tudomány még nem ismer*
 Forrás: *A Nép*
 Bm (Hely) 1925. 1. 11. (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

1925

Személy

Közp. nyomt. XX. sz. 23. sz.

1925 január 11. vasárnap

A NÉP

SZEKESVÁROSI NAZINYOMDA 1925

7

A bacillus, melyet az orvosi tudomány még nem ismer

Látogatás a „Szent László” járvány-kórházban — Guszti gyerek — Akit nárszéjszakája előtt kapott el a vörheny — Lőrugásból tetanusz — Dr. Furka főorvos nyilatkozata: Nincs járvány Budapesten

Makoldy József rajzaival

Csuklyát húznak a fejünkre, vászonkabátba göngyöl egy kis-asszony, a kabát ujjával még a esuklónkat is átköti gondosan, hogy kikerüljünk a halált, mely a mikroszkópikus szörnyetegek milliói aláarcában ott settenkedik a „Szent László” járvány-kórház szomorú és félelmetes falai között. Csak szemünk és orrunk látszik ki a dresszéből. Régebben a látogatót távozása előtt megfürdették és a ruháját is fertőtlenítették, de újabban a fertőzősek ellen ezt a dresszt alkalmazzák, külföldi minifára s az új módszer jól bevált. Az ápolónők azonban még most sem léphetnek ki az intézetből mielőtt szublimátos fürdőt nem vesznek a „Kézmosó” mellett levő külön helyiségükben, amely mellett a „Tiszta oldal”-on a kimenő ruhájukat zárt szekrényekben tartják. Nagy itt a gondosság és a fegyelem, de nemcsak a baktériumok elleni védekezés vonalán, hanem gazdasági téren is, amelynyiben a szanálás még itt is érezteti redukáló erejét: a hatalmas ívesöves „thermost”-ot, mely a telepet meleg vízzel látja el, naponta csak 61 kiló fával és 57 kiló szénnel fűtik; tanúskodik erről a főgépész által vezetett pontos kimutatás.

Gerlóczy főorvos úr ömeltősága megbízásából dr. Furka Sándor, az intézet helyettes-igazgatója vezet végig a hatalmas járványtelepen. A fák dideregnek a téli alkonyatban s a csipős szél összeveri száraz águkat. Az udvar hátsó részén a régi Szent Gellért-kórház barakkszerű épületei tompan sülyednek a leszálló éjbe, fényük kirezzket, mintha a szenvedések glóriája csillanna szét a haláltelepen, a virrasztó fény, mely a kórágyon a lázrózsás szenvedőknek enyhét ad.

A vörheny-osztályon vagyunk... A csönd vastagon fekszik a tágas előszobán, az orvosi szerek intenzív szaga szinte láthatóan terjeng a szublimátos asztalok fölött. Kis terembe léptünk. Hat kisfiú fekszik kórágyon, elől a Guszti gyerek, aki egy fővárosi

neki, hogy Makoldy rajzolja. El-dugja a fejét, de Furka ömeltősága kedvesen foglalkozik vele s Gusztika belenyugszik. Ott meg a kis kollegája sápadtan fekszik az ágyán, alszik, ám viaskodik a kórral, álmában nyöszörög. A baktériumok! Érdekes, hogy

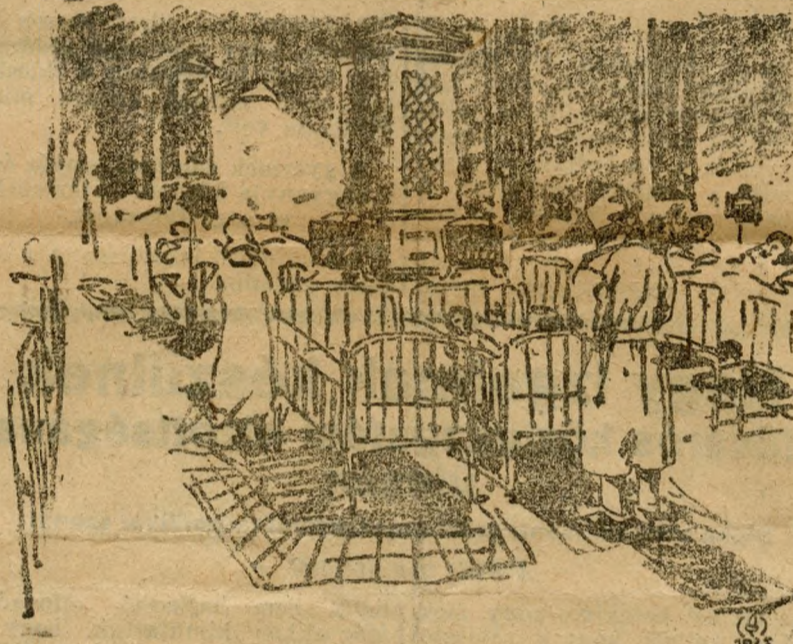
a skarlát bacillust az orvosi tudomány még nem ismeri, de már oly ügyesen tud védekezni ellene, hogy a tavalyi fertőző betegségek fél százalékát is alig teszi ki a halálozás, holott más esztendőben a tíz százalékát is meghaladta.

Huszonheten fekszenek a szom-

Házasságának első napján került a kórházba, még boldog nárszt sem ülhetett, négy hete van itt, éppen ma egy hónapja volt az esküvője...

Ilyen tragikum! No, de két hét múlva szabadul. És aztán sohasem tudhatja az ember, hogy az ilyen váratlan felső beavatkozás néha mire jó...

A terem végén hat kis gyermek dominózik a törpe asztal mellett. Félkelnek tiszteletlenül, azt hiszik tán, hogy valami fő-fődoktor vagyok. Hamar megbarátkozunk. Ők már hat hete vannak bent és a napokban szabadulnak. Orgona-

szédos nagyteremben, túlnyomó része gyerek, van azonban felnőtt is, köztük egy rendőr, aki valahol vörhenyt kapott. Jótékony meleg árad szét a hatalmas kórteremben, rend és tisztaság mindenütt. Egy rendkívül kedves, önfeláldozó lélek, Gotthard Lida főápolónő ügyel fel a kicsinyekre.

Tízennégy éve működik ezen az osztályon a nélkül, hogy valaha megkapta volna az infekciót!

Miesoda körültekintő gondosságra és tisztaságra mutat ez! Milyen láthatatlan miniatűr-szörnyeteg közt élai úgy, hogy kikerülje a halált. Szép szemében az élet és a szeretet fénye ragyog, ahogy körülvezet és bemutatja kis ápoló-jait.

— Eleinte, mikor elszakadnak mamájuktól, sokat sírnak, aztán megbarátkoznak a környezettel és olyan jó pajtásaim lesznek, hogy felgyógyulásuk után nem is akarnak hazamenni. Van olyan is, aki az anyját elfelejti, mire kikerül. A gyermek lelkét ismerem, csak bánni kell vele. Nagy és nehéz munkát végzünk, de mindenekért kárpótol a gyógyuló gyermek hálás mosolya...

Pirinyó fiúcska alszik az ágyson, még csak két éves, de már ismeri a szenvedést. Skarlátja, ezenkívül mirigyé is van, a fejét úgy bebugyolálták, hogy csak az orra látszik ki. Mikor ébren van s látogatók érkeznek, kinyújtja esőp kezét: „Bátyi, addá tukrot!” Ott meg egy hároméves fiúcska így mutatkozik be: „Én vagyok doktor Lacika.” Jóska gyerek is ébredezik a sarokban s Furka ömeltősága rámosolyog: „Szeretted-e a krumplit vajjal?” A gyermek álmosan bólint. Ott meg egy fiatalember szomorkodik, fureszt és fájdalmas eset az övé:

sípok. A legkisebb Hoffmann György, öt éves, de ott áll mellette a bátyja is, a Miklós, ő tízéves: egyszerre kapták meg a vörhenyt. „Várjátok-e hogy hazamenjete?” A két testvér ragyogó szemmel bólint, a másik négy meg elszomorkodik, szinte látom a gondolatukat: Vége a szép napoknak! Itt olyan jó meleg van és otthon tán fűtetlen szoba várja őket. Itt olyan jó ennivalót kapnak s otthon tán csak egy falat kenyérre lesz az ebédjük... Istenem, ha gazdag

visszatart. Kettős sor húzódik végig a nagytermen, olyan, mint valami fehér virágágyás, amelynek megelevenednek a virágtündérei, mint a keleti mesékben. Éppen vacsoráznak az apróságok, jó étvágygal falatoznak, egyrésztük már hancurozik ágyaeskájában, a másik pedig yivódik a halállal... Hány aggódó szülő szívét köti ide a reménység szála, hogy ismét élhelni kedves gyermekét!

Angyalkák, akik még itt maradnak... Az ápolónők gyöngéd szeretettel etetik őket.

Valóban megható az a mély szeretet, ahogyan itt a gyermekekkel bánnak!

És miesoda önfeláldozó munkát végez itt az emberszeretet, hiszen orvos és ápoló a saját életét is kockára teszi s nem egyszer feláldozza, hogy megmentse a mások életét.

A megfigyelő osztályra megyünk, hol a gyanús betegeket nyolcnapig óvatos vizsgálat alatt tartják.

Itt mindenkinek külön szobája és külön ápolónője van.

Az egyik szobáeszkában Horváth Olga fekszik, egy tizenkilencéves csöppség, beteg szegény, a szemé tört és fáradt, de már túl van a veszélyen. A másik szobában egy kocsis üldögél: a ló megrúgta és a szemé sarkán keresztül tetanuszt kapott. Már gyógyulóban van s nem sokára ismét bakra ülhet. A harmadikban egy kis gyerek képeskönyvet nézeget ágyában, ágya szélén karácsonyfadiszkek lógnak. Lám, az angyaloeska még ide is eljön... Vartolája (hírlője) van, az arcát hegyesre behúzódtott foltok tarkítják, szegényke ripacsos lesz. Ott meg egy eselődleány varrogat a szobájában. Ennek is tetanusza volt. Dr. Legath Károly orvos szomorúan mutat a másik ajtóra. Itt egy szegény tisztviselő fekszik, aki még az éj folyamán elhagyja ezt a szomorú földet, hogy reggel jelentkezzék az Úr előtt...

A tifusz, a diftéria, az orbánc, a skarlát és más fertőző betegségek harmincnyég pavillonjában összesen ötszázharmincöt beteg fekszik, de nagyrésztük már a gyógyulás útján van. Furka ömeltősága és dr. Legath orvos urak állítása szerint

járvány nincs Budapesten, csak az időjárásnak megfelelően jelentkeznek sporadikusan fellépő esetek.

de ezek is jóindulatúak és kimenelelők biztató. Ez természetesen a gondos kórházi kezelésnek és a kiválóan fejlett higiénának köszönhető.

Kijövünk a szenvedés házából, a „Kézmosó”-ban leszedik dresszünket, lekefelnek szublimátoldattal, a cipőnk talpát is letörölgetik. Szegény Makoldy Jósának még a rajzceruzáit is megfürdetik. Kint orkányszerű szél dühöng. Nyolcát ver a toronyóra. Hirdeti az élőknek az időt. És Furka főorvos és asszisztense, a tudás és az önfeláldozás két titánja a kapuk mögött marad...

Lázár István

tisztviselő gyermeke. Kedves, szép kis fiúcska, kerekarcú, a haja göndörhullámos. Hat éves. Az orvosok kedvence. Mélán néz ránk, szemüvegén keresztül, fáradt még, de már a gyógyulás útján van. Huszonegy napja fekszik, holnap már felkelhet. Nem igen tetszik